

DÉLMAGYARORSZÁG

SZEGED. Szerkesztőség: Somogyi uccá 22. I. em. Telefon: 23-33. - Kiadóhivatal, közönségnyitár és jegyiroda: Aradi uccá 8. Telefon: 13-06. - Nyomda: Löw Lipót uccá 19. Telefon: 29-34. Távirat és levélcím: Délmagyarország Szeged.

Csüförfök, 1930 december 11
Ára 16 fillér
VI. évfolyam, 277. szám

ELŐFIZETÉS: Havonta helyben 3-20 vidéken és Budapesten 3-60, külföldön 6-40 pengő. - Egyes szám ára hétköznap 16, vasár- és ünnepnap 24 fill. Hirdetések felvétele tarifa szerinti. Megjelenik hétfő kivételével naponta reggel

Az igazoló választmány működése

A Délmagyarország szerdai száma adott hírt arról, hogy az igazoló választmány zárt ülésben foglalkozott a múlt évi községi választások alkalmával megválasztott, de még nem igazolt törvényhatósági bizottsági tagok mandátumaival s valamennyi még nem igazolt mandátumot ezuttal igazolt az igazoló választmány.

Az igazoló választmány határozatának érdemi részével nem akarunk foglalkozni. Azok a körülmények azonban, melyek között ez a határozat létrejött, a törvényesség álláspontjának képviselőiben a legkomolyabb aggodalmak keltésére alkalmasak. Az igazoló választmány egyike a legnagyobb hatáskörű bizottságoknak, már csak azért is, mert nem véleményező testület, hanem határozó s birói funkciót végez. Az igazoló választmánynak tehát legelső sorban s minden más bizottságnál jobban kellene törődnie működésének törvényességével.

Megütődve olvassuk, hogy az igazoló választmány zárt ülésben határozott. Ha ez igaz, amiben viszont nincs okunk kétkedni, akkor ezzel a tárgyalási móddal szembe kell állítani a közigazgatás átalakításáról szóló törvény 20. szakaszának harmadik bekezdését, mely az igazoló választmány szervezetét megszabva akként rendelkezik, hogy az igazoló választmány ülései nyilvánosak legyenek. Van is észszerűség ebben a törvényes rendelkezésben, melyet ez a nyilvánosságtól irtó törvény az igazoló választmány tárgyalásaira a nyilvánosságot előírja. Az igazoló választmányban pártemberek ülnek s az igazoló választmány birói funkciót végez, sokszor — legtöbbször — más párt-hoz tartozók felett. A birói tárgyalások nyilvánossága alkotmánybiztosíték s erről az alkotmánybiztosítékról nem mond le egyetlen nemzet sem még akkor sem, ha pártatlan hivatásos bírák, vagy esküdt-székekben maga a nép küldöttei gyakorolják az igazságszolgáltatást. Ha pártatlan hivatásos, egyetlen politikai párthoz sem tartozó bírák jogszolgáltatásánál elengedhetetlen a nyilvánosság, mennyivel inkább kell a nyilvánosság védelme alá helyezni azt az igazságszolgáltatást, melyet párt-emberek gyakorolnak pártemberek felett s melyben a természetes és lerázhatatlan elfogultságot éppen úgy fel lehet tételezni a szemben álló párthoz tartozókkal szemben, mint a választmány többségének pártjához tartozók javára. A törvény a közigazgatás mindazon területéről kiszorította a nyilvánosságot, amelyre vonatkozóan csak indokot lehetett találni, — az igazoló választmány ülései számára a nyilvánosságtól irtó törvény is megköveteli a nyilvánosságot. A törvény végrehajtói kötelesek érvényt szerezni ennek a rendelkezésnek is s ha a törvény a nyilvánosság ellenőrzése alá rendelte működésüket, ők maguk nem vonhatják ki eljárásukat a nyilvánosság ellenőrzése alól. Amikor pártemberek ítékeznek pártemberek felett, legalább tudni akarja a nyilvánosság a tárgyalás lefolyását s a határozat indokait. Ha a birói tárgyalások nyilvánosak s ha a törvény nyilvánosságot ren-

del az igazoló választmány ülései számára is, akkor ne nyugtalanítsák a törvényesség védőit azzal, hogy az igazoló választmány zárt ülésben határoz.

Az elmúlt év november havában zajlottak le a választások s a kifogásolt mandátumok felett az igazoló választmány kedden, december 9. napján határozott. Az imént idézett törvény 18. §-nak második bekezdése szerint az igazoló választmány a választás érvényessége kérdésében 15 nap alatt köteles határozni. Ha a múlt év december 9. napján hozta volna meg az igazoló választmány határozatát, akkor is elkészült volna s már akkor sem tartotta volna meg a törvényben megszabott határidőt. Az igazoló választmány azonban több, mint egy évvel lépte túl a törvényben megszabott határidőt s több, mint egy évvel tovább hagyta függőben a megengedett határidőnél a kifogásolt mandátumok sorsát. Az igazoló választmánynak ez a magatartása nem nyugszik a törvény tiszteletén s benne a törvénysértés jelenségeit kétségtelenül fel lehet ismerni. A törvényt csak a rabulisztika értelmezheti úgy,

hogy ha tizenöt napon belül az igazoló választmány közbenszóló határozatot hoz, akkor tetszés szerinti időre elodázhathatja az érdemleges döntést. A törvény azt követeli meg az igazoló választmánnytól, hogy tizenöt napon belül érdemben határozzon a választások érvényessége kérdésében. Nem lehet még a mesterségesen kifogásolt mandátumok sorsát sem függőben hagyni egyesek tetszéséhez, vagy kényelmességéhez és nemtörődömségéhez képest. Az igazoló választmánynak joga az, hogy a választások kérdésében határozzon, az igazoló választmánynak viszont kötelessége az, hogy ezt a jogát tizenöt napon belül gyakorolja. A törvény azért rendelkezett így, hogy az igazoló választmány párt-emberei ne hagyhassák függőben a választások érvényességének kérdését. A közgyűlés tagjainak függetlensége mulhatik az igazoló választmány működésének törvényességén s éppen ezért tesszük szóvá azokat a törvénnyel összeegyeztethetetlen jelenségeket, melyeket az igazoló választmány működésében észlelni kénytelenek vagyunk.

Leégett egy 25 ezer tonnás luxushajó

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) Londonból jelentik: Blythe kikötőjében szerdán leégett a Cunard Pacific Line egyik 25 ezer tonnás gőzöse, az »Empress of Scotland«, amely azelőtt a Hapag vállalatnak volt

a luxushajója. A tűz állítólag az egyik II. osztályú fülkében keletkezett rövidzárlat következtében. A lángok olyan gyorsan terjedtek, hogy a hajót megmenteni nem lehetett.

Sulyos antiszemita zavargások Kolozsváron

Egyetemi hallgatók egy csoportja szétrombolta a zsinagóga berendezését

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) Bukarestből jelentik: A múlt évi egyetemi zavargások évfordulója alkalmából Kolozsváron a szerdára virradó éjszaka ismét sulyos antiszemita zavargások voltak. Hajnali 3 óra tájban mintegy 20 főből, főleg egyetemi hallgatókból álló csoport megrohanla a kolozsvári zsinagógát, amelynek berendezését szétrombolta, a tóratekercsek szalagjait letépte. A

zsinagóga személyzete értesítette a rendőrséget, amely a rombolók közül hat embert letartóztatott. További letartóztatások várhatók.

Bukarestből jelentik: Ma délután az egyetemi hallgatók mozgalmának évfordulója alkalmából mintegy 100 diák verődött össze a királyi palota előtt és tüntetni igyekezett. A rendőrség szétoszlatta a tüntetőket.

Tárgyalások Pesten és Prágában a magyar—cseh kereskedelmi konfliktus ügyében

Budapest, december 10. A gazdasági érdekeltségek képviselőiből alakult vámpolitikai tanács ma ülést tartott Bud János kereskelemügyi miniszter elnöklésével. A tanácskozás fő tárgya a magyar—csehszlovák kereskedelmi szerződésnek a csehszlovák kormány részéről e hó 15-re történt felmondásával kapcsolatosan előállt helyzet volt. A felszólalók helyeselték a csehszlovák kormány részéről a két ország közti gazdasági kapcsolatot ideiglenes rendezése érdekében javasolt tervezetre magyar részről adott választ. Ugy a mezőgazdaság, mint a kereskedelem és az ipar képviselői kifejezést adtak ama meggyőződésüknek, hogy a csehszlovák részről felajánlott egyszerű kedvezmény nem kielégítő módja a két ország közti gazdasági viszony ideiglenes rendezésének és hogy a magyar kormány ma közzétett válaszcikkében támasztott kívánságok a minimumát jelzik azoknak a felté-

teleknek, amelyek teljesítése nélkül a csehszlovák köztársasággal fennálló szerződéses viszony fentartása a magyar közgazdaság részére semmiféle érdekekkel nem bír. (MTI.)

Prágából jelentik: A szenátus költségvetési bizottságában dr. Matousek kereskedelmi miniszter a Magyarországgal kötött kereskedelmi szerződés revíziója kérdésében fejtegette, hogy a legutóbbi genfi tárgyalások, amelyek csak általános jellegűek voltak, Magyarország ellenállása miatt, amely a gabona- és lisztvámok és a liszt keveréséről szóló csehszlovák törvények módosítását kívánta, akad- tak meg.

— Mi számításokat végeztünk — mondotta a miniszter — és meggyőződésünk, hogy nem kívánatos, hogy beálljon a szerződés nélküli állapot, valamint a megkülönböztetéses elbánás és talán a kereskedelem politikai konfliktus. A csehszlovák